

allashankkeissa ehdoton rakentamisesta kuuluu arvioida heti alussa.

5. Ihmetystä herättävästi vesilakiesityksessä on monia heikennyksiä ja puutteita ainakin sen tason hankkeita koskien, mistä mm. allekirjoittaneelle on kertynyt kattava kokemus. Vrt. Vuotoshankkeen pitkä historia, käsittäen peräti 10 vuotta kestäneen vesioikeuskäsittelyn. Muutama ”Jumalan hullu” (lainaus Timo Helle Vuotos-Voittosoudussa) vapaaehtoinen ihminen uhrasi normaalin elämänsä asialle. Vesioikeushistoriassa ensi kertaa jouduttiin keskittymään hankkeen edellytyksiin, ei vain haittakorvauksien laskemiseen. Vesioikeusprosessin ulkopuolellakin Vuotoksen allasta edistettiin virkakoneiston toimin ja laillisuusvalvonta oli valitettavasti samojen vapaaehtoisten varassa. Eivät kai vastuuntuntoiset kansanedustajat halua enää sellaista?

Ko. oikeusturvan heikennysesitykset:

- A. Katselmukset ovat erittäin tärkeä vaihe ruohonjuuritason asianosaisille: niissä tulevat esille kansalaisasianosaisten mielipiteet ja tiedot. Katselmuksiin liittyvät maastotarkastukset konkretisoivat hankkeen vaikutuksia ympäristöön. Asiantuntijat eivät saa papereista riittävää tietoa hankkeen merkityksestä ihmiselle ja luonnolle. Paikalliset ihmiset saavat tässä vaiheessa tuoda konkreettisesti tietonsa ja huolensa esille.

Katselmukset on säilytettävä!

- B. Pohjois-Suomen Vesioikeuden ja Vaasan hallinto-oikeuden käsittelyn aikana käytiin hanke läpi kaikilta osin, toisin kuin hakijaosapuoli antaa ymmärtää, myös nk. intressivertailun osalta. Vaasan hallinto-oikeuden suullinen käsittely kesti 27 tehokasta työtuntia ja siellä olisi pitänyt olla läsnä tiedotusvälineiden ja kaikkien, jotka haluavat tietää asioiden oikean laidan. Pari toimittajaa piipahti paikalla hetken aikaa, siinä kaikki. Intressivertailuun sisältyvät asiat käytiin siis perusteellisesti läpi.

Oikeuden jäsenet jalkautuivat tarkastaen koko alueen, joka oli entiseen nähden poikkeavaa. Aikaisempi käytäntö tarkastella vain karttoja ja papereita onkin ollut hämmästyttävää. Nyt oikeuden jäsenet jalkautuivat myös tiloille. Suullinen käsittely järjestettiin Pelkosenniellä eli ”myrskyn silmässä”. Oikeudenkäynti koettiin ensi kertaa reiluksi, oikeudenmukaiseksi oikeudenkäynniksi.

Perusteellisen harkinnan perusteella todettiin, että hanke oli niin ilmiselvästi VL. 2. luku 5 §:n tarkoittama ehdottomien rakentamisesteiden mukainen hanke, että sille ei myönnetty lupaa ko. pykälään perustuen.

Ehdottomien rakentamisesteiden kuuluu olla niin selkeästi ensisijaiset, että käytännön lainsoveltamisessa ei sorruta saivarteluun. Voimassa olevassa laissa teksti on selkeää!

Vain tällä tavalla mielettömät hankkeet voidaan pysäyttää ennen kuin ne aiheuttavat Vuotos- ja Kollaja -hankkeiden kaltaisen vuosikymmenten oikeusturvattomuuden lieveilmiöineen. Kansalaisilla pitää olla luottamuksen suoja (hallintolaki 6 §) säädettyihin lakeihin ja annettuihin, oikeuslaitoksemme korkeimpiin päätöksiin. Luonnonarvoja ja uhanalaisia luontotyyppejä on koko ajan niukkenevasti niin Suomessa kuin koko maapallolla.

- C. Rakentamiskustannuksia ei edelleenkaan ole sisällytetty intressivertailuun. Se on oikeustajun vastaista. Päinvastoin esityksessä korostetaan vesivoimahyötyä.

Kaikki menot on sisällytettävä intressivertailuun!